

FOAIA POPULARĂ

— PUBLICAŢIE ENCICLOPEDICĂ SĂPTĂMÂNALĂ. REDACTATĂ DE UN COMITET —

Directorul părţii economice: C. C. CĂRLOVA

REDACŢIA ŞI TIPOGRAFIA:

Directorul părţii literare: ILIE IGHEL DELEANU

Abonamentul: 5 lei pe an în toată ţara

BUCUREŞTI 37 STRADA ACADEMIEI 37

Anunţurile: un leu rindul pe pagina 8-a

FAULTATEA DE MEDICINA DIN BUCUREŞTI

Dr. MĂLDĂRESCU, DECANUL FACULTĂŢEI.
— CARICATURĂ DE JICUIDI —

IN CHESTIA EVREIASCĂ

Cum întreaga opinie publică europeană este preocupată în actualele momente de această nenorocită afacere ce se petrece în ţara noastră, era absolut trebuincios să ne ocupăm şi noi de ea.

În cele 2 articole precedente am vorbit despre evreii din România şi am arătat că, dacă ei n'au fost periculoşi pînă acum intereselor noastre economice, pot deveni de aci înainte şi, ca atare, trebuie a ne îngrijora şi a lua măsuri în consecinţă.

Ţara noastră se găseşte într'o excepţională situaţiune: neputînd a ne pretinde într'o stare de civilizaţie şi de înaintare culturală care să ne puie în rînd cu ţerile din occident, dar şi refuzînd a ţine isonul ţerilor orientale, ca Bulgaria, Serbia, Rusia etc.

În atare situaţiune, chestia streinismului nu poate fi abolită dintr'o singură tresătură de condeiu: ea va re-

măne încă multă vreme în picioare, ameninţându-ne ca un pericol real, fie în domeniul economic, fie în cel politic.

Pentru ţeri cu o cultură înaintată, cu o experienţă de veacuri, cu o industrie naţională, contactul cu străinii nu poate produce nici o schimbare serioasă în moravurile, bogăţia şi politica acelor state.

E întocmai, situaţiunea în care se găseşte un individ dintr'un oraş civilizat care ar pleca din ţara lui în alta: el n'ar adopta de cât moravurile ce îi s'ar părea mai bune din noul loc de viaţă, în vreme ce, un ţeran se va schimba cu desăvîrşire: îi se vor şterge cu totul semnele distinctive ce fie-care individ, are, ca represintant al unei localităţi, al unei ţeri.

Pentru noi Românii e, fără îndoială, bun contactul cu străinii: dar să mergem noi la ei în vizită şi să ne întorcem apoi cu cunoştinţele căpătate

în ţara noastră, dar ca ei să vie aici, să puie mîna pe industria noastră, pe comerţul nostru, pe moravurile noastre, când noi nu suntem pregătiţi dintr'o lungă experienţă a le face o concurenţă serioasă, nu suntem încă destul de căliţi în lupta pentru traiu, se înţelege că ne-ar fi distrugătoare o toleranţă largă, extraordinar de largă.

Aşa vedem noi chestia şi dacă e altcineva care o vede alt-fel n'avem nimic de zis, dar credem că acela nu e bun român.

Evreii din România sunt cei mai numeroşi (vre-o 300.000) din locuitorii veniţi de aiurea în ţara noastră.

Ca primă impresie, ei ne-ar arăta că în adevăr formează, grosul pericolului. Aşa ar fi dacă n'ar trebui să judecăm lucrurile în fondul lor, aşa cum sunt.

Trebuie să împărţim evreii din ţara noastră în două categorii:

a) Evreii născuţi aci, ei, şi poate şi părinţii lor—ba la zeci de mii şi strămoşii lor—in ţara noastră.

b) Evreii veniţi de peste hotare de o decenie două, cari încă româneşte nu ştiu, nici româneşte nu simt, — şi aceştia iarăşi câte-va zecimi de mii.

Trebuie s'o recunoaştem că, în populaţiunea ţerei noastre mai în toate oraşele ici-colea în partea de Dunăre a Munteniei şi puţin pe lângă Prut, Moldova, e un conglomerat care numai de pur sânge roman nu e.

În sângele nostru s'a topit, s'a amestecat, şi acel al grecilor veniţi cu sutele de mii, şi al bulgarilor vecini, şi al sârbilor, şi al tătarilor, iar în Moldova al leşilor şi ruşilor.

Familii româneşti vechi, cari să-şi fi păstrat curata lor individualitate neatinsă sunt puţine prin oraşe. În cele de munte ca Câmpulungul, Tîrgu-Jiuul dacă se vor mai găsi; în acele cuiburi unde sărăcia n'a atras pe nici un străin.

Căutaţi în colo origina a mii de Petrescu şi o veţi găsi pitulată sub un Petrović la a doua treaptă; a celor în opol, andi, ide, izu etc. greci cari numai origina grecească n'o revendică.

Au venit aci de veacuri, de decenii, s'au romanisat ca limbă şi nume, s'au asimilat ca sentimente; nu mai vor să ştie de ţara lor, de original lor; au devenit dar buni şi oneşti români. Cine ôre se va răscula pentru a duce o campanie contra tot ce nu e românesc din origină? N'ar fi oare nebunie? Căci ar fi să lupte în contra a 1 milion şi mai mult poate de indivizi. Tot ceea-ce ne preocupă este, dacă aceşti noui români sunt buni fii ai ţerei noastre. Şi răspunsul nu poate fi de cât afirmativ.

Evreii din prima categorie, veniți în timpuri depărtate în această țară, aducând aci inteligența lor acută, pornirea lor spre comerț și industrie, numai ca streinii nu trebuiesc a fi tratați. Dacă pentru ei religia a fost o piedică spre a se asimila, a se contopi cu populațiunea autohtonă; obiceiurile lor, sentimentele lor, patriotismul lor i-a făcut români și buni și neclintii.

Oamenii ne-având altă țară de cât a noastră, alte aspirațiuni de cât a se îmbogăți aci—și când locuitorul se îmbogățește crește și avuția țerei—cari n'au cheltuit de cât producând și au produs spre a cheltui, dând ast-fel un impuls circulațiunii averei naționale, acest popor laborios a dat dovezi că s'români: și în războiul din 1877 și după războiul, la ori-ce împrejurare mare.

Nu s'a născut ideea unei mari opere patriotice fără ca evreul să fie amestecat, pe cât îi s'a permis, și cu pun-ga și cu vorba. Dinastic neclintit, supus formei de guvernământ a țerei, neurzind intrigă de culise cari să fie în paguba prestigiului național, oameni cari își ved de exercitarea profesiei lor în tăcere și cumpătate absolută, evreul român, adică acela care n'a vâzut lumina de cât sub cerul acestei țări, drage lui, care e poate mai puțin cosmopolit de cât mulți din tinerii noștri feciori de români neaoși, acest evreu nu știe altă limbă de cât pe cea în care s'a născut, nu cunoaște altă țară, n'are nostalgia țărurilor altor localități unde părinții lui au petrecut tinerețea.

Dacă o bună inspirațiune l'a condus, când nu exista actuala lege a numelui, să-și romanisese pronumele din Steinberg să devie Petreanu; din Roth, Rosescu; din Gold Aurescu etc. apoi pe cei mai mulți din acești neofiți nu-i veți putea distinge de românii neaoși: ei vor vorbi o românească corectă, vor fi de un patriotism mai gălăgios ca un român adevărat.

Vedeți Ungaria, atât de tolerantă față de evrei... Cei mai neimpăcați dușmani a tot ce nu e ungar e evreul ungar. Ce vreți, e un popor recunoscător de binele ce i se face; e un neam care, în mijlocul persecuțiunii ce întâmpină din toate părțile, gonit ca o pacoste, batjocorit ca o parie, hulit ca un de-clasat, acolo unde întâmpină o privire călduroasă, o mână de frate care să-l strângă, o vorbă care să-l mângâie în nenorocirea sa, acolo el se țintuește, se alipește pentru tot-d'a-una, recunoscător, ca bietul câne gonit de toți care află un azil la un milostiv trecător.

Evreul român, acela care din părinți încă n'a știut o altă naționalitate de cât aceea a statului nostru, acesta nu trebuie, nu poate fi, și juridicește și omenește, considerat ca străin.

Cum să fie considerați străinii armenii, zeci de mii la noi, născuți, crescuți și romanisați de zecimi în țara noastră? Dar grecii strecurați fără naturalizare, în toate funcțiile înalte, de la consilierii ai tronului până la simplii copisti? Luați nume, cari încă azi sună străin, căutați-le origina prin registrele de stare civilă a țărilor vecine, și veți afla că numai români de origină nu

sunt și totuși ca buni români au lucrat tot-d'auna.

Și pentru aceasta, dacă admitem un antisemitism față de *evreul străin*, o luptă națională contra tot ce vine aci ca străin: a ne specula și a pleca apoi cu banii adunați, aiurea, nu înțelegem antisemitism față de ovreul român, cei din categoria I-a, și mai cu seamă un antisemitism oficial.

Căci, trebuie s'o mărturisim, că nu s'a auzit în nici o parte a Europei civilizate, ceea-ce s'a petrecut la noi sub guvernul trecut conservator, ca o formațiune ministerială, chemată pentru a conduce spre binele României și liniștea locuitorilor țerei, să fie de un antisemitism pueril, să se asvârle cu atâta furie contra unui popor și laborios și pacinic, care nici contra intereselor țerei n'a lucrat și nici contra stărei actuale politice n'a urzit. Nu s'a vâzut în nici o parte a lumii un ministru de instrucție publică care să subvenționeze ziarul său personal antisemit, cu banii proveniți chiar din pungile mari deschise ale contribuabililor evrei, ca acel jurnal să pregătească pentru zile de opoziție, mult necunoscutului și mult mărginitului d. dr. Istrati platforma pe care gloria sa în formațiune să aibă unde se etala.

Și tot asemenea nu s'a pomenit ca o nulitate politică redusă sub zero, un dezechilibrat ajuns primar al capitalei d'or prin meritul că posedă șira spină-rei flexibilă și un obraz care nu roșește, nu s'a pomenit o zicem ca un Delavrancea oare-care, cocoțat acolo unde se mână 12 milioane, din cari cel puțin 2—3 sunt provenite din mâni evreești, să fie sufletul acelui ziar, inspiratorul lui, subvenționatorul cu din banii Primăriei.

Am avut guverne liberale cari puteau fi acuzate, de opoziție, dacă îi plăcea, de totul, doar de lipsa de patriotism nu.

Și acele guverne cu dor de țară, cu dragoste de neam, n'au găsit nici odată, dar *absolut nici odată*, de cuviință, nu să creeze un antisemitism oficial, dar nici măcar să protejeze o asemenea mișcare.

Fostul guvern a făcut-o și aceasta. Și pentru acesta am avut de înregistrat numeroasele emigrări ale ovreilor din țară, persecutați din ordinul guvernului de prefecti, de sub-prefecți, de comisari; pentru aceasta întraga presă străină și toți oamenii politici ai Europei s'au ridicat într'un glas în contra noastră, pentru aceasta, din cauza incuriei unui fost ministru și unui încă actual primar, prestigiul țerei noastre a fost atins, și ceea ce generațiunii, oamenilor luminați au luptat cu strădanie ani spre a înălța, căți-va au stricat într'o noapte.

Luptele economice petrecute între locuitorii țerei, pe cale pacinică, au fost tot-d'auna demne. Fie că ele s'au numit mișcări antisemite, conduse pe vremuri de d-nii Polichroniade și Butculescu, cu înființări de cooperative, cu întrunirea meseriașilor și comercianților români spre a lupta contra celor străini; fie că s'au numit societatea *Brazda*, spre a învăța pe agricultorul român a

cultiva zarzavatul, spre a concura astfel pe bulgar, ele n'au avut nici odată spiritul de persecuțiune, de a băga ura între locuitorii țerei, ci pe acelea de a produce o redeșteptare economică.

(Va urma).

UN BUN ROMÂN.

DESPRE ORACULE

DUPĂ TRADIȚIUNEA GRECĂ ȘI ROMÂNĂ

Se numeau oracule la cei vechi descoperirile făcute de zei oamenilor și locurile consacrate de religie, pentru consultațiunile de acest gen.—Nu numai puterile superioare dar și eroii cei mai celebri aveau privilegiul de a descoperi viitorul său mai bine tainile nepătrunse ale viitorului.

Aceste manifestațiuni se făcea prin vocea profetilor și a sibyllelor consacrate cultului zeilor, în împrejurări grave, în nenorociri cumplite căzute asupra popoarelor, cari recurgeau la știința augurilor pentru a scăpa de ele.

O asemenea instituțiune bazată pe religie și pe dezvoltarea ideilor religioase a trebuit să fie o armă puternică în mina șefilor politici.

Egyptenii aveau oracule organizate de cartea sacerdotală. Cel mai vechiu oracul a fost acela a lui Jupiter Pelasgicul, de la Dodana și servit de tribul sacerdotal al Sellilor, descriși de Homer în trăsături nu tocmai favorabile.

Se prezicea viitorul după șovăitul frunzelor stejarilor sacri sau după murmurul apei izvoarelor sacre.

Zeul Amon al Egyptenilor, elenizat de greci sub numirea de Jupiter Ammon avea un oracul celebru în oasis din localitatea Syuach, în Libia.

Cel mai renumit însă dintre toate oraculele era oraculul de la Delphi, cel mai faimos din toată Grecia.

După tradițiunea greacă întemetorul acestui oracul a fost zeul Apollon, care anunța oamenilor în numele lui Jupiter, hotărârile destinului.

Deul și făcea cunoscută voința prin emanațiunea unui abur profetic. Diodor din Sicilia ne spune, că pe muntele Parnas era o crăpătură, de unde eșia un fel de exhalatiune, ce se urca la cap și făcea să joace până și caprele.

Un păstor, curios de a cunoaște cauza unui efect atât de extraordinar, apropiindu-se fu cuprins de odată de mișcări violente și pronunță niște cuvinte desigur neînțelese de dânsul, ce preziceau viitorul.

Alții făcură de asemenea aceeași încercare.

Sgomotul s'a răspândit cu iuteala, fulgerului în ținuturile din împrejurimi. Oamenii neputându-și explica prezența gazului, ce-i ametea, l'atribuiau unei zeități și din acel moment ei se apropiau de locul acela cu mult respect, cu multă venerațiune.

Concluziunea a fost, că ei ziceau, că trebuie să fie ceva dumnezeesc în aceasta exhalatiune, neexplicabilă pentru dânsii.

Pentru a-i da o importanță mai mare ei stabiliră în localitatea aceea o preoteasă, pentru a primi efectele acelei exhalatiuni.

De asupra exhalatiunii săi mai bine de

asupra crăpăturii, de unde eșia aburul ameteitor au pus un scaun cu trei picioare, numit de Latini cortina, fiind-că era acoperit cu o pele.

Preoteasa șezând pe acest triped ameteită de abur pronunța niște cuvinte neînțelese, din cari preoții formulau răspunsuri celor ce o consultați așa numitele oraculo.

În jurul acestei peștere s'a format pe nesimțite orașul Delphe.

Pe locul acela s'a zidit un templu, care în decursul vremilor a devenit foarte mări și strălucit așa fel, că reputațiunea aceea stui oracul, nimici cu deseșvrire pe toate cele lalte oracule, - dacă acest cuvânt n'ar fi prea aspru. 'l mai putem atenna zicînd: că importanța oracului de la Delyhe întrecu pe toate cele lalte oracule.

Preoteasa, care ședea pe triped se numia Pythia, de care se spune, că la început era numai una, fiind că numărul vizitatorilor era mai restrîns, nu era atît de mare, ca în timpurile mai din urmă.

Importanța oracului de la Delphe creștea din ce în ce mai mult și în raport direct cu aceasta și numărul vizitatorilor, ce-l consultați.

Atunci s'a simțit necesitatea unei a doua preotese pentru a se urca pe triped alternativ cu cea dintâi, - mai mult decît atîta, s'a creat o a treia preoteasă, care să le înlocuească pe cele două dintâi în cas de moarte sau de boală.

Pe lângă aceste mai erau așa numiți preoți, preoții, ce se bucurau de un mare respect, de o mare venerațiune și cari însoțiau pe preoteasa de serviciu pînă în sanctuar.

Indatorirea acestora era de a observa sacrificiile și calitatea lor.

Pe lângă aceasta cine voia să consulte oracul trebuia să se adreseze înscris sau verbal către unul din acești preoți.

Cînd se adresa în scris cel ce consulta oracul trebuia să scrie întrebările puse pe nește tăblițe de ceară, cu ajutorul unui condei ascuțit la un capăt și lătit la celălalt, care se numia styl.

Pythia nu putea profetisa decît cu o singură condițiune: trebuia să fie ameteită de aburul, ce eșia din sanctuarul lui Apollon.

Acest abur miraculos nu avea efectul să o ametească în tot deauna, fiind-că zeul nu era tot deauna dispus să o inspire. La început numai o singură dată o inspira pe an. De la sine se înțelege, că mulțindu-se cererile, preoții prin rugăciuni au obținut de la zeu, să o inspire odată pe fie-care lună.

Afară de aceste nu toate zilele erau potrivite pentru a consulta oraculul.

De preoteasă de asemenea se știe cu siguranță, că se făceau o sumă de pregătiri mai înainte de a se urca pe triped: se făceau sacrificii, nu minca absolut nimic trei zile etc.

Zeul și anunța venirea scuturând un maslin, care era înaintea ușii, porții templului făcînd să se cutremure templul pînă în temelile sale.

De îndată ce aburul din vin s'a infiltrat în interiorul preotesei, părul i se ridica pe cap, privirea i era îngrozitoare, gura — i spumega, un tremur neașteptat și violent îi coprindea tot corpul; cu un cuvânt simția toate simptomele unei persoane cuprinse de furie. Din cînd în cînd pro-

munța cîte-ca cuvinte reu articulate, pe cari profetii le ascultați cu cea mai mare atențiune. După ce-i culegeau cuvintele, ei le aranjați dîndu-le legătura și construcțiunea necesară.

Cînd preoteasa ședea pe tripedul se, preoții o duceau în celula ei, în camera ei, unde stătea mai multe zile să se restatornicească, să și regăstige energia perdută în urma ostenelei și a influinței aproape dezaastroase a aburului ameteitor.

Adese-orî o moarte năprasnică era respalata sau pedeapsa entuziasmului ei, după cum se exprimă poetul roman Lucanius, într'un loc din scrierea sea intitulată, Pharsala.

„Numinis aut poena est mors immatura recepti. Aut pretium“

„O moarte prematură este pedeapsa sau respalata zeității primite.“

AL. VENTUL

Profesor la Seminarul Central

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Cum se tratau alienații în trecut

Azi, cînd medicina a făcut progrese așa de însemnate în toate ramurile sale, cînd există atîte asiluri și spitale confortabile și chiar luxoase în toate țările civilizate pentru îngrijirea nenorociților cari suferă de alienațiune mintală, se găsesc, de sigur, foarte puține persoane cari să știe cum se tratau, pînă acum mai puțin de o sută de ani, acei cari sufereau de vre-o maladie a creierului.

Acei alienați cari erau inofensivi, adică a căror nebunie nu era periculoasă pentru concetățenii lor, erau lăsați în libertate. Unii din ei umblau vagabonzi din oraș în oraș, alții flămânzi și delăsați cerșeau ca să aibă cu ce trăi. Poporul îi miluia cu plăcere, de oare-ce găsea întrînșii un subiect de distracție. Și aceștia, de și n'aveau nici casa în care să se adăpostească, nici adesea-orî hrană, erau cu toate acestea cei mai fericiți dintre alienați, de oare-ce acei cari erau, din cauza nebuliei lor, cât de puțin supărători celor cari îi încojurați. erau imediat internați, nu însă în spitale sau azile ca acelea cari există azi, ci la închisori, în subterane îngrozitoare, strîmte și umede murdare și pline de insecte. Aci erau lăsați în părăsire, vara fără lumină, iarna fără foc, în tot-d'auna fără hrană îndestulătoare, și într'o murdărie de nedescris. Dacă strigau sau cereau să iasă afară, erau bătuti pînă tăceau fie de spaîmă, fie din cauza sleirii forțelor lor.

Mai târziu se construiri anume clădiri pentru alienați. Aceste însă nu erau mult mai bune da cît subteranale descrise mai sus, de oare-ce se compuneau din odăițe mici, fără ferestre, sau cu deschideri atît de mici în pereți, în cît nici nu meritau numele de ferestre, armate cu gratii de fer groase și prin cari abia intrau cîte-va raze de lumină. Bolnavii nu eșeau nici odată de aci, timp de ani întregi ei nu respirați de cît aerul viciat din celulele în cari erau închiși și nu vedeau de cît pereții murdari și goi. De curte, de grădină, de flori sau de arbori nu era nici vorbă! Infirmerii, sau mai bine zis păzitorii lor, erau înarmați cu bice și însoțiti de cîini

răi pe cari îi asmuțeau asupra bolnaviilor cînd aceștia nu se supuneau imediat ordinelelor lor. Aceștia nu erau răspunzători nimenui de faptele lor; ei erau liberi să bată, să pue în lanțuri, ba chiar să omoare pe nenorociții cari erau dați în paza lor, fără ca cine-va să le ceară cont de asemenea fapte.

Aceste clădiri îngrozeau chiar lumea de din afară, și trecătorii preferau să facă un ocol în drumul lor, de cît să mai auză țipetele și sbieretele îngrozitoare cari eșeau din ele.

Pînă la 1790, alienații în Franța, nu erau nici măcar puși sub protecțiunea legilor. Abia între anii 1790 și 1848 se creară legi pentru ocrotirea alienaților și protecțiunea averei lor, precum și pentru îngrijirea celor lipsiți de mijloace. Tot cam pe atunci alienații, declarați curabili, începura a fi deosebiți de cei așa presupși incurabili. Cei d'întii se internați în spitalul *Hôtel-Dieu*, unde erau așezați în niște camere mici, ticsite cu paturi în care dormeau cîte patru inși. Aceste camere respundeau, cele mai de multe ori, în altele în care zăcea bolnavii de boale contagi-oase. Toți alienații, ori-care ar fi fost boala de care sufereau erau supuși aceluiași tratament și acei dintre ei cari erau violenți sau prea șgomotoși, se legați cu lanțuri de piciorul patului lor.

Alienații declarați incurabili erau internați în spitalele *Bicêtre* și *Salpêtrière*, în cele mai multe cazuri în sub-soluri umede și lipsite de ferestri.

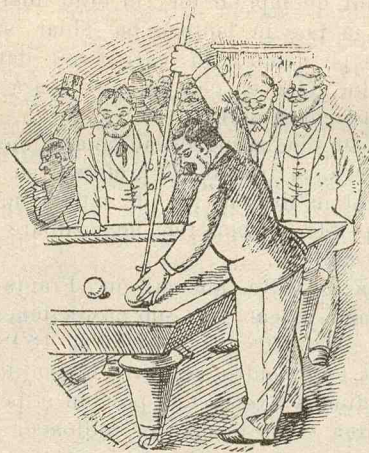
Aceste sub-soluri celulare aveau o suprafață de abia 4 metri pătrați și singura lor mobilă era un pat de scînduri învelit cu pae murdare. Cițcanii locuiați la un loc cu bolnavii și Deportes, în raportul său din 1822, zice că adesea îi mușca și uneorî îi omora chiar. Această categorie de alienați erau închiși la un loc cu criminalii, și păzitorii lor se recrutați dintre deținuții diferitelor pușcării. Ei erau vecinic legați cu lanțuri.

În Anglia, ne spune un dr. Haslam, că încă la începutul secolui al XIX părerea generală fiind că alienații sunt sub influența lunii (lunateci) se puneau în lanțuri și se băteau cu biciul la fie-care lună nouă sau lună plină ca să nu le mai vie accesul de nebunie.

În Germania se găseau medici cari inventau torturile cele mai îngrozitoare pentru pretinsa vindecare a pacienților lor. Așa de ex: ridicau pe bolnavii la înălțimi mari pentru a le da brusc drumul în cîte o pivniță întunecoasă și adîncă, sau îi puneau să umble pe o pardoseală nefixată, sub care se afla o bae adîncă în care cădeau și mureau aproape de frică și de frig. Între alte mijloace de vindecare, un oarecare *doctor Darwin*, inventase un fel de aparat analog călușeilor de la bilciurile noastre, care se învirtea împrejurul axei sale cu o repezițiune de o sută de tururi pe minut. Cînd medicul voia să facă pe bolnav să doarmă, îl așeza în pozițiune orizontală, iar cînd voia să obție un efect vomitiv sau purgativ, îl așeza în pozițiune verticală. Acest tratament producea, în adevăr, nu numai vărsături și evacuări teribile dar aproape orea bătăile inimii și cobora temperatura corpului cu mult sub cea normală.

DR. ERMINA KAMINSKY-

JUCATOR TARE

D. Carambol e așa pasionat jucător de biliard, în cit. când a jucat o dată, a dat cu așa putere lovitură

că a trecut prin pânza și marmora biliardului, a găurit pardoseala iar tacul a rășbit prin tavanul etajului de dedesubtul cafenelei, găurind pălăria unui domn gata de plecare.

ROXANDRA

Goniți trec norii de furtună
Pe lângă luna plină,
Siretu 'n vale 'i frământat
Cu fulgeri de lumină.

Când, noaptea s'a întunecat,
Când, iat'o strălucește; —
Din foisor se-aude 'ncet:
«Iubite, te grăbește!

«Colo'n pădure stă-al meu cal,
«Păscând în iarba verde;
«In urmă-ți sunt spioni plătiți,
«Ce capul vor a-ți perde.

«O, Lascăre, fugi mai curind,
«De Turci e-o ceată 'ntreagă,
«Bărbatul meu e 'n fruntea lor,
«Vor să te-omoare dragă!»

Cutezătorul s'avântat,
Mînea lui atinse,
Iar ea, cu brațul ei cel alb,
La sânu-i il coprinse.

Tot părul 'i s'a despletit,
Pe haina'i de-aur cade,

Iar ochi-i negri, ca văpăi,
Mistuitoari îi arde.

— «Sărută-mă Roxandra mea,
«De-adio, merg spre moarte;
«Ca talisman sărutul tău
«Pe drumu-mi să mă poarte.

«Deja de-acuma 'mi pare rău;
«Cum să te las, iubită?
«Acea cari mă fugăresc
«M'or prinde 'ntr'o clipită».

— «O fugi, te rog, cit mai curind,
«Trecut-a riul calul,
«Cui nu'l cunoaște în destul.
«Îi este moartea valul.

«Imi pare c'a mișcat ceva,—
«Fugi, vremea nu mai perde,
«Se-aude-un ripiit de pași,
«Călcând prin iarba verde».

Ea l'a împins... C'un pas ușor,
Spre armăsar se 'ndreaptă
Un salt și'i sus—voinicul cal
Atâta doar așteaptă.

Ea-ascultă jalnic tropotul
Cum pier'e-n-depărtare—
De-o dată-un glas, în urma ei,
«Roxandro!» zice tare.

Străpunsă de privirea lui,
Bărbatu-i, se simțește,
Il știe neinduplecat—
«Perdută sunt!...» șoptește.

— «Bogdane-a! drept să mă ucizi
«Căci mare'i a mea vină».
El zice: «Nu vroesc să-ți ia
«A zilelor lumină!

«Doar păru-ți negru am să-ți taiu;
«Nu te-apăra; mă lasă—
«Îți pare rău? dar vreau să ști
«Durerea ce m'apasă,

«A, iată, părul tău bogat
«Il ții în a mea mână—
«Mătasa asta am s'o duc
«Salut de la stăpână;

«Și la lumină să i-o-arăt
«Frumoasă, lucitoare;
«De gât, ca panglică să'i pun,
«Strâns, până să'l omoare.

«Că te-o uita, drăguța mea,
«De asta nu te teme,
«Și nici secretul n'o trăda;
«Tu l'ai avut o vreme!»

Rinjind, el a sărit pe cal,
Pornind în noaptea lungă—
E sigur; fără 'nsoțitor
Fugarul vrea să-ajungă...

Cu Lascăr răsufă din greu
În valuri armăsarul,
Luptând cu-al riului talaz
Ce-i mare cât ștejarul.

Dar iată'l... a ajuns la țarm,
Greu obosit e calul,
E nevoit a răsufă,
Nu poate lăsa malul.

Și înapoi, când a privit,
El vede cum se luptă
Cu valul, el, al ei bărbat—
Își simte viața ruptă.

În pripă calu 'n pulpe-a strâns,
Și i-a dat drum să sboare... —
Era o fugă fără țel,
Nebună-omorătoare.

Din ce în ce, între vrăjmași
Distanța se scurtează,
Se-aude tropotul, se-aud
Și caii cum nechează

Fugarul simte bietul cal
Că 'ncet se istovește;
În loc îl ține— a întors,
Și pe vrăjmaș privește...

A fost un geamăt, surd, nebun,
O luptă 'nversunată...
Un ciocnet între inamici,
În noaptea intristată...

Bogdan vrăjmașul și-a invins,
Pe pept picioru'i ține,
Și ride: «Vezî ce ți-a trimes
«Roxandra?... 'i pentru tine!»

Și Lascăr vede scumpul păr
Ce strălucea la lună; —
Roxandra moartă?—la ce'i e
De-acum viața bună.

El a tăcut și s'a lăsat
De gât să'i impletească
Frumosul păr... simțește cum
El va să 'năbușască...

S'a isprăvit... Bogdan rinjind
Spre inamic se-apeacă,
Îi vede fața lui de mort
Ce de viață'i seacă.

Încet, încet, crudul Bogdan
Bogatul păr desface,
«Iubitu'i, când voiu arăta
«Roxandrei, cât va place!

Cu-o lovitură-a despărțit
Capul de leșul rece
Și 'n păr il leagă; fioros
Prin cingătoare 'l trece.

Apoi pornește înapoi,—
Venise apa mare
Că duse îndărăt cu mult
Sălbatecul călare.

Curgându-i stropii de pe trup
La dansa intră: «Iată;
«Aduc cu mine fața lui
«De tine desmerdată».

Din cingătoare-a desfăcut
Capu n'chegat în sânge; —
«Așa este că n'ai crezut
«La sânu-ți a'l mai strânge?!

«Acum, de-adio, ai să-i dai
«O sărutare 'ndată,
«De nu rușinea 'ți povestesc
»Chiar eu la lumea toată!»

Ea zice: «Iată, fac ce vrei,
«De când mi l'ai dat mie;
«Eū il sărut și sunt a lui
«De-acum pe vecinicie!...»

CARMEN SYLVA.

Tradusă de: Ilie Ighel Deleanu.

O LEGENDĂ GERMANĂ

MAICA DOMNULUI

Un june cavalier luase de nevastă pe fiica frumoasă a unui serv, și își atrăsese cu aceasta vrășmașia tuturor nobilor și mai cu seamă a mamelor. Plin de ciudă și minie toți refuzară invitația la nuntă, și așa juna pereche trăia izolată în castel.

Ei trăiau în singurătatea lor foarte fericiți. Când sosi timpul ca femeia să nască, ea zise către soțul ei, care era tare îngrijat, cum să găsească el un naș: «Du-te prin grădina în stradă, salută pe acela ce-l vei întâlni mai întâi, și roagă-l să-ți facă această bunătate, fie el chiar un serv». Cavalierul se duse în grădina și întâlni o femeie frumoasă, plină de demnitate, care îi zise:

«Îți cunosc mîhnirea, fii liniștit, voesc să-ți fiu nașă și nu-ți va părea rău».

El conduse pe nobila doamnă ce purta un văl albastru—era Maica Domnului—sus la castel, și ea asistă pe mumă în durerile ei, când născu o fată. Copila fu botezată și i se dete numele Maria. Dama străină plecă apoi îndată, zicînd:

«Pentru acum nu dau nimica; mai tîrziu copila va avea nevoie de mine, îi făgăduesc ajutorul meu, mă grăbesc să ajung cît mai curînd acasă».

Fetița creștea și era bucuria părinților; dar cînd era de șapte ani muri mama sa. Cavalierul urîndu-i-se cu singurătatea se căsătorii cu o domnișoară din vecinătate; această domnișoară pe cît era de frumoasă, tot pe atît era pe mîndră și de trufașă.

Acum începură zile amare pentru Maria. Mama sa vitrigă o desprețuia și o întrebuița la munca cea mai înjositoare.

Tatăl se mîhnia foarte mult, dar nu îndrăznea să zică vre-o vorbă în contra. Trecură trei ani și Maria din zi în zi se simțea mai nenorocită. Intr'una din zilele fiind iarăși maltrată, se duse plîngînd în grădina și se așeză într'un colț. I se arătă Maica Domnului și-i zise:

«— Iubitul meu copil, eu sunt nașa ta și am făgăduit mamei tale să-ți fiu într'un ajutor la nevoie, vino cu mine, voi purta grijă de tine».

Bucuros o apucă micuța de mină și amîndouă se duseră în pădure. La un perete înalt al unei stînci, Maica Domnului bătu de trei ori și se deschise poarta unui palat frumos, în care erau 12 săli pompoase. De pereți atîrnau șnururi de perle prețioase și la ferestre și pe mese înflorau rosele îmbobocite. Maria trebuia să îngrijască, de aceste flori, ca să nu se vestească, și avea voia să șază cu Maica Domnului la masă, care la timpul hotărît se punea singură. Maria trăi foarte fericită în timp de trei ani cînd Maica Domnului îi dete cheile pentru saloane și însărcinarea să aibă pentru cîte-va zile supraveghierea în palat, și-i spuse că mai este și o a 12-a sală, dar că pe aceea n'are voie să o deschidă.

Maica Domnului plecă în călătorie și copila rămase singură. În seara zilei a treia Maria fu coprinsă de o așa mare curiositate încît deschise ușa camerei secrete.

În această sală pereții erau acoperiți de dulapuri mari, pline cu cărți mari, mari de tot și la masa ședea Dumnezeu-Tatăl și Fiul lui Dumnezeu și scriau într'o carte soarta tuturor oamenilor, cari se nasc, cum și darurile ce le sunt date în calea vieții, și cum omul prin voința sa își schimbă singur predestinarea sa, întrebuițînd alt-fel darurile decît pentru scopul, pentru care i-au fost date.

Dimineața se întoarse Maica Domnului din călătorie și zise către fată: «Tu ai călcat porunca mea; nu te voi pedepsi, dar nu pot să te mai țin la mine. Du-te îndărăt la tatăl tău; lesne vei găsi calea, am purtat grije să nu-ți lipsească de ale mîncărei». Apoi luă o ghirlandă de trandafiri și o puse pe capul fetei, o îmbrăcă cu o rochie albă și o trimise. Peste puțin Maria ajunse în grădina castelului. Găsi pe tatăl ei foarte trist; căci femeii lui îi plăcea luxul și petrecerile, și risipise mai toată averea. Tatăl se bucură de sosirea fiicei sale, pe care o credea moartă. Nu tot așa o primi mama vitregă. Aceasta era mulțumită că fata dispăruse, și credea acum, că fiind născută de o servitoare, nu poate să rămînă în castel, ci trebuia să-și cîștige pîinea aiurea, ca servitoare. Maria plîngea și se ruga s'o primească numai pînă va găsi un loc. Ea ocupă un colț în bucătărie și făcea toată munca grea în casă. Dar orî cîtă bunăvoință la lucru arăta ea, tot nu putea să mulțumească pe mama vitregă, și frații vitregi o necăjeau și o huiduiau, numînd-o fată de țarancă proastă, și mama cea rea rîdea la toate acestea.

Intr'una din zile frații o făcură boacăna de tot, trecînd toate marginile: bătură pe sora lor pînă îi curse sînge. Maria se duse în bucătărie și plîngînd lîngă un lighean sîngele picura în el, și de cîte ori cădea cîte o picătură suna ceva. Veni și mama vitregă s'o certe, de ce nu se poartă bine, și vîzu ceva lucind în lighean. Ea căută și găsi cele mai frumoase perle. Acum era bucurie mare în castel, căci acum erau mijloace să ducă traiul de mai înainte. Ei vîndură mărgăritarele. Un bal mare trebuia să intrunească din nou pe foștii amicii, cari de mult nu se mai arăt așeară. Și Maria trebuia să ia parte la bal. Cînd mama vitrigă îi zise aceasta, Maria începu să rîdă, și din gură ei cădeau unul după altul trandafiri, înfloriți și fragezi de și era iarnă. Acum pricepu mama vitrigă, că fata prețuia

mai mult da cît credea ea, și o trată mai bine. Dar acest trai bun ținea cît ținea și banii luați după perle, apoi începeau iar ura fraților și batjocura mamei, și chinuiau pe biată fată mai rău de cît mai înainte, pînă plîngea iar perle și rîdea trandafiri.

În casă se afla o servitoare bătrînă, aceea avea milă de suferințele Mariei, o mîngia și odată îi zise: Dragă fată ai răbdare; peste un an eū intru în anii de vrăjitoare, și-mi este dat atunci, să știu multe, atunci ne vom sfătui. Ți am fost doică și bucuros merg cu tine unde voești.

Cînd plîngi iar, dă-mi mie ligheanul în care curg lacrimile tale ferbinți.»

Anul trecu, bătrîna deveni atotștiutoare și zise Mariei: «Stringe tot, noi părăsim acest loc și căutăm un loc de pace. Noi avem atîta, cît să nu fim lipsite de nimica.»

În revărsatul zorilor ele trecură prin grădina castelului, și tot merseră pînă ajunseră într'un oraș mare. Dar nici aci nu putură să rămînă.

Fecioara, frumoasă și modestă atrăgea privirile tuturilor, și tinerii din cele mai nobile familii, se întreceau să o ceară în căsătorie. Maria n'avea simpatie pentru nici unul și erea tare mîhnită, că i întristează.

Cînd odată iarăși era dată gîndurilor triste, i se arătă Maica Domnului și îi zise: «Buna mea copilă fii liniștită, tu ai darul meu de a rămîne streină de dragostea lumescă. Vino cu mine, îți dau palatul meu, căci timpul meu de ședere prin aceste locuri a trecut, eū plec de aici. De acum înainte îngrijește în palatul meu de bolnavi și de săraci, pînă te voi lua lîngă mine.»

Tus-trele plecară și Maica Domnului bătu de trei ori la o stîncă; înaintea lor era palatul cel minunat, și Maria se așeză acolo și chema pe bolnavi și pe săraci din împrejurimi, și-i îngrijia. Și cînd era mîhnită în sufletul ei, sau cînd nu putea să facă vre-o milostenie, se închidea în camera ascunsă, unde vîzuse odinioară pe Dumnezeu-Tatăl și pe Dumnezeu-Fiul și se ruga pentru ajutor, și în tot deauna a fost ascultată. Ea tot tîmără și frumoasă rămînea și mult timp nu se credea că a murit, chiar după ce o luase Maica Domnului.

Ea era și este culcată pe pat, ca o fecioară palidă, în roche albă, avînd trandafiri roșii împrejurul timplor.

DINO

NOAPTE SUPERBĂ.

Din atmosfera de lună argintată,
Lin, vrăjite înnuri se desprînd,
Și ecurile lor plutînd
Se perd în blonda zare depărtată.

Sînt cinturile duioase intonate,
De ingeri blînzi pe mandolină,
Prin cari luna—a nopței regină—
Slăvită e în a ei mindre palate.

De vraja lor cuprînsă e firea toată,
Iar straja liniștei eterne
Ce pe pămînt încet se-așterne,
O ține stelele din bolta azurată.

VASILENCO.

O FEMEE!

Subt acest sugestiv titlu cunoscutul publicist d. Grigore Măruțeanu (Sfinx) autor teatral care are în repertoriul Teatrului Național din stagiunea această o comedie (Gelosie nervoasă)—va da publicului zilele acestea o nouă lucrare, într'un extra elegant volum.

Ne facem plăcerea a da cititorilor noștri, anticipando, un capitol din scrierea ce va apare.

DRAGOSTE

După cite-va săptămâni m'am dus la unchiul meu, tot singură.

Atunci te am întâlnit.

Momentul acela, cel mai sublim din viața mea, îl am și acum înaintea ochilor: par'că te ved... erai pe canapeaua de lângă piano, când mătușa mea mi te-a presintat. Un fior de o senzație necunoscută mi se strecură în întreaga ființă și ochii mi se pironiră în privirea ta. Privirea mea am observat că te-a făcut să roșești. Mătușa a eșit sa dea ordine servitoarei pentru dulceață.

Fără să-mi dau socoteală de aceia ce făceam, m'am lăsat în voia unei puteri necunoscute care m'a împins să stau lângă tine, și am stat. Ar fi greu să-mi reamintesc aceia ce s'a petrecut în sufletul meu în acele momente. Țin minte numai ce mi-au văzut ochii, nu și aceea ce am simțit. Adevărul e că în acele momente nu aveam noțiunea faptelor mele și nici a impresiei ce mi-ai pricinuit o așa de brusc... impresie, care m'a copleșit, m'a scaldat toată într'o baie caldă de raze de soare.

Atîț mi-aduc aminte din acele clipe fericite, că în momentul cînd mi-ai vorbit, te ai uitat în ochii mei cu o uitătură așa de curioasă, de neînțeleasă pentru mine, că uitătura acea mi-a scormonit pînă în adîncul sufletului, mi-a făcut inima să svîncească mai cu putere și o fericire dulce, tainică, neînțeleasă, m'a învăluit ca într'o pinză de paiajen, cuprîzîndu-mi întreaga-mi ființă. Atunci totul pieri din jurul meu și nu te văzui de cit pe tine, înfășurat într'o lumină feerică care mă ameți. Nici nu mai știu ce am vorbit, căci mintea, și tot sufletul meu erau pline numai de ființa ta.

Erai farul, în mijlocul nopții, către care se îndreptau pașii mei. Lumina, împrejurul căreia alergă fluturii atrași de flăcări, fără să-și dea seamă, s'ermane-le ființe, să o să li se arză aripele.

Se năpustesc singure spre această flăcări unde-și găsesec mărta, dar o mărta dulce, o mărta pe care nu o simte, căci e o mărta în lumină, care le ametește ochii.

Și tu erai pentru mine o flăcări, către care alergam cu brațele deschise și cu tot sufletul ca să pier și eu. Da!... Te am iubit din primul moment cînd te am văzut, cu un amor puternic, nebunesc, necugetat. Era scinteia electrică care ne incendiază ființa fără voia noastră, fără să știm, și fără să avem putere a i ne împotrivi.

Puțin m'a îngrijit în acele momente de ce se va petrece în urmă.

N'am mai cugetat nici la lume, nici la bărbatul meu. Probă că mintea mea nu mai cugeta la nimic alt de cit numai doară la ființa ta, e faptul că în tot

timpul mesei nu mi-am desprins privirea de pe figura ta. De sigur că cineva din jurul nostru o fi observat, dar puțin m'am îngrijit atunci d'asta.

Pe seară, am eșit să ne plimbăm.

Tot inconștientă, m'am apropiat de tine și ți-am luat brațul. Fericirea aceia n'o mai gustasem pînă atunci.

O senzație dulce care imi încălzi singele, mă cuprînsese de o dată. Mina mea tremură sub brațul tău.

Eram în culmea fericirii; tu, iarăși, erai emoționat, vedeam bine, și nu știai ce să-mi spui.

Reușisem să-ți transmit și ție puțin din simpatia care mă învăluisese pe mine.

Imi reamintesc, în acest moment, pasagiile ce mi le-ai citit o dată despre dragoste. Iată-le :

«Psihologiceste, dragostea este a-
«tracțiunea inimilor, ce nu și-o pôte
«explica rațiunea; este atracțiunea o-
«chiului, a singelui, a surisului, a grați-
«ilor, a vocii.... Legile universului sunt
«stabilite pe principiul atracțiunei; chiar
«acest univers s'a creat prin atracți-
«une și simpatie. Dacă n'ar exista atrac-
«ție, n'ar exista universul,... n'am exista
«nici noi. Atracțiunea la ființe, însă, nu se
«produce de cit atunci cînd e simpatie
«reciprocă, afinitate de fluide.... cînd
«singele se potrivește. În acele mo-
«mente vibrațiile gîndirii se transmit
«cu înlesnire de la unul la cel lalt.

«Legea aceasta se întilnește în firul
«de iarbă, ca și în soare.»

«Și tot tu mi-ai mai spus că dragostea sinceră se naște brusc, fără nici o reflexiune, din temperament sau slăbiciune !.»

Așa este. Ai multă dreptate. Tocmai acum imi dau sêmă de rostul acestor cuvinte.

Mergând, am simțit că brațul tău a început să tremure și după un oare care timp, mina mi s'a încălzit. Va să zică nu erai indiferent la pasiunea care cu atât putere incediază sufletul meu? Luai și tu parte? Incepeai să simți, să fii atras către mine.... ți-eram simpatică? decî, era destul: Aveai să mă iubești. Reflecțiile astea mi le făceam mergând pe potecața acea îngustă din livadă, apröpe lipiți unul de altul, fără să ne vorbim. Tu, din cînd în cînd, dădeai la o parte crăcile prea aplecate ale pomilor care m'ar fi isbit în față; eu, îți mulțumeam din ochi de aceasta atențiune delicată.

Cotisem la dreapta și ne perduram din ochii celor cari ne urmau. Mi-ai strîns puțin brațul, dar cu sfîcîciune. Te-ai uitat în ochii mei, eu i-am lăsat în jos, și mi-ai spus: «Iartă-mă că te admir, dar ved în d-ta o ființă cum n'am mai întâlnit în cale. N'aș voi pentru nimic în lume să te mihnesc cu vorbele mele, însă trebuie să știu că ochii și întreaga ființă a d-tale, m'au făcut să simt aceea ce n'am simțit pînă acum.»

Mi-ai strîns și mai tare brațul și eu m'am lipit mai mult de umărul tău. Aceste cuvinte le-am sorbit cu ochii de pe buzele tale și mi-au venit atunci la ureche ca o muzică divină.

Inima începu să-mi svîncească mai tare, obrazii mi se aprînseseră și genuchii imi tremurau. Da, în acel moment, am cunoscut și eu ce va să zică să te iubești de amor. Nu ți-am răspuns mai

întău nimic, dar pe urmă am spus numai atîț: «Ia sêmă că nu sîntem singuri.»

Ei bine, de ce suntem atîț de egoiste, noi, femeile? Ce putere e aceea mai presus chiar de cât voința noastră, care nu ne lasă să arătăm aceia ce simțim?

Cum team iubit eu pe tine, rar femeie să mai iubească în lumea asta. Aveam sete de vorbe de dragoste nu le mai auzisem pînă atunci de la nimeni—doriam cu patimă să fug cu tine în necunoscut, tremuram de emoțiune lângă tine și m'am stăpînit: Nu ți-am spus nimic.

Curiose ființe mai suntem!

În cele din urmă ajunserăm la marginea livezei. Soarele apunea după munți. Ce spectacol feeric mi se infățișă atunci înaintea ochilor, și ce senzații imi umplură sufletul.

Era acelaș soare care-l văzusem de atîtea mii de ori apunând, dar nu avusese atîta inriurire asupra sufletului meu, ca în acele momente.

O mulțumire neînțeleasă imi cuprînsese întreaga mea ființă și par'că simțeam că renașteam. Pentru prima oră văzui și eu că tot din prejurul meu ridea.... acesta, firește, pentru că rideași sufletul meu.

Pentru întăeaș-dată simții plăcere la idea unui viitor mai fericit, pe care-l întrevedeam atunci în culori roze.

Eram în fine transformată radical... eram altă ființă...

PENTRU BURAH !.....

Un Român mergea cu trenu. Unde nu e treaba. noastră
Dară acum sosi într'o gară, scoase capul pe fereastră.
Și începu să strige: Burah! Mai tăcu strigă-apoi iară,
Un. Ovrei la altă fereastră, scoase și el capu-afară...

Dar Românul cum îl vede,

La Ovrei să și repede.

Și crezând că Burah este,

Iute o palmă îi și cărește.

— Ce dai mă stîgă Ovreiul. Ci mu rog ai nebulie?

— Apăi mă, Burah te chiamă? Ia spune mi jupăne mie

— Ce Burah? Tu sunt Ghidale. [—Ghidale? —] — Păi

[vezi, firește..

— Ce te superi dar jupăne? Spune zău, ce te

[privește?.

— Ci mu rog nu mă privește? ci să dai dacă's

[Ghidale?]

— Palma este pentru Burah, ce îți pasă dumatăle?..

VICTOR.

HEINRICH HEINE

POEME

ÎN TIMPUL NOPȚEI

Marea are perlele sale; cerul are stelele sale, dar inima mea, inima mea are dragostea ei.

Mare e marea și mare e cerul, dar mai mare e inima mea și mai frumos ca perlele și ca stelele, arde amorul meu.

Pentru tine, fecioară frumoasă, pentru tine e această inimă; inima mea și marea și cerul se cufundă într'un singur amor.

Pe bolta albastră a cerului, unde selipsesc frumoasele stele, așî voi să-mi lipesc buzele într'un sărut aprins și să vărs torente de lacrimi.

Aceste stele sunt ochii iubitei mele: ele scanteie și-mi trimit mii de salutări grațioase.

Legănat de valuri și de reverie, stău întins liniștit în patul din cabină. Prin ușa deschisă privesc sus stelele senine, scumpe și dulcii ochi ai iubitei mele.

Valurile, valurile furioase bat, ele se lovesc și murmură la urechia mea:

— Sărmane nebun! brațul tău e scurt și cerul e departe și stelele sunt solid fixate acolo sus cu cuie de aur. Deșarte dorinți, deșarte rugăciuni! ai face mai bine să adormi.....

* * *

INTREBĂRI

Pe țărmul mării, pe țărmul mării deșerte și nocturne, stă un tânăr, cu peptul plin de disperare și cu un aer trist, el zice valurilor:

— Oh! explicați-mi enigma vieții, dureroasă și vechea enigmă, care a turmentat atâtea capete: spuneți-mi, ce însemnă „om“? de unde vine el? unde se duce? cine locuiește acolo deasupra stelelor aurite?.....

Valurile murmură eternul lor murmur, vântul suflă, nouri fug, stelele scânteie reci și indiferente—și un nebun așteaptă un răspuns.....

N. EINSCHLAG.

O RECOMPENSĂ CINSTITA

O sală de mâncare.—Mobilată artistic.—Doamna care așteaptă bărbatul său la masă, se impacientează.

In fine clopotul sună.

Doamna.—Iosefino, adu supă.

(Domnul intră palid, s'așează pe scaun).

Domnul, (gemând).—Ce nenorocire, ce nenorocire.

Doamna (servind supă).—Ce ți s'a întâmplat?..)

Domnul.—Portofelul, portofelul meu!

Doamna.—Ce! portofelul tău!

Domnul.—Perdut.

Doamna.—(căzându-i limba) Portofelul tău, ai pierdut portofelul.

Domnul.—Cu 40.000 franci cari îi am luat de la bancheru meu.

Doamna.—40.000, Săptămâna trecută ai pierdut o umbrelă nouă, astăzi portofelul.

D-nul.... (se înneacă) Dar unde, când?

Domnul.—Știu eu!

Doamna.—Nu știe nimic! Iată un tată de familie!

Domnul.—Dar nu avem copii?

D-na.—Ferice de ei. Sărăcuții! Ah! mama mea săraca avea dreptate când îmi spunea: «bărbatul tău nu e de cât un imbecil».

D-nul.—Mai e o speranță, adresa mea este înăuntru... Poate că persoana care îl va găsi...

Doamna.—(cu ironie) O să ți-l aducă

Nu mai vorbi la prostii... Dacă vei găsi tu 40.000 fr. pe stradă, îi vei mai aduce înapoi?

D-nul. Exact, de probitatea sa). De ce nu? Dacă erau valori numerative.

D-na.—Păi bine tu ai pierdut bilete de bancă.

D-nul.—(desperat). Ah! aș da jumătate aceluia...

Servitoarea (intrând).—D-le este un om care dorește să-ți vorbească pen-

tru bani.

D-na.—A nemerit bine, spune că D-nul a plecat.

Servitoarea.—Nu știu ce tot dorește că a adus la domnul un portofel cu parale.

D-nul.—A! portofelul meu! să intre între.

(Servitoarea introduce pe acel dobitoc).

Păcătosu.—Un portofel care l am găsit înaintea uși Dv.

Domnul.—(Luându-i portofelul din mână). Da, asta e (cu efusiune) Ah! cât îți sunt de recunoscător. Crede că nu o să ai aface cu un ignorant.

D-na.—Nu vezi că ești ridicol, bărbățele; mai bine ai face să numeri banii.

D-nul.—(deschide portofelul și începe să numere). E tocmai, exact.

D-na.—Ești sigur că n'a fost mai mult?

D-nul.—Numai casierul să nu se fi înșelat. D-tale scumpul amic, vreau... (se caută prin buzunare).

D-na.—Ce cauți.

D-nul.—Ceva bani să recompensăm pe acest cinstit om (scoțând din buzunar o hârtie de 1000). Iată dagul meu.

Păcătosul.—(protestând de formă) O, domnule, lăsați.

D-nul.—Doresc., Iosefino, Iosefino.

Servitoarea.—D-le.

D-nul.—Iosefino, du pe acest brav om în bucătărie și dăi un pahar cu vin (Păcătosul se retrage și mulțumește).

D-na.—(fuge după servitoare) Să nu i dai din vinul ăla bun că doar n'a făcut un lucru mare: s'a urcat numai pe scară.

D-nul.—(intorcând portofelul). Nici mâinele nu i sunt spălate.

D-na.—Ce?

D-nul.—Mi-a lăsat o mulțime de pete pe portofel animalul ăsta: un portofel de 15 franci.

D-na.—(Amărată), Acuma e tot una după ce a băut vinul nostru..

D-nul.—Ce mitocan.

D-na.—Ce figură, ai observat ce aer de bandit.

D-nul.—(dând din cap) Un tâlhar. Pe așa unul n'ar fi bine să-l întâlnești noaptea în pădure.

MICHEL THIVARS
(GÉRARD)

ȘTIRI TEATRALE

Sâmbătă 23 Septembrie, marele nostru teatru Național își deschide larg porțile stagiunii actuale cu piesa lui Alexandri „Ovidiu“.

Programul acestei stagiuni e din cele mai alese: multe piese originale despre care se vorbește bine și cele vechi deja cunoscute.

Vom da, conform obiceiului nostru, dări de seamă de piesele noii ce se vor reprezenta.

* * *

Luni 25 Septembrie se va da în sala Eforiei din Capitală o mare reprezentație în beneficiu, cu concursul artiștilor Teatrului Național din București.

Se vor juca frumoasele piese: *Soldatii romani*, comedie națională în 3 acte; *Invalizii la Eforie* comedie în 2 acte și se vor recita monologuri de d. Montanreanu.

Cum prețurile sunt mici și artiștii mari îndemnăm stăritor publicul a da tot concursul.

O Idee originală

Incontestabil, o inovațiune, când vine la vreme, are toți sorții de izbândă. De câte-ori mulți nu au simțit nevoia ca să și aștearnă pe hârtie un gând, o idee, dar, nefiind dotați de natură cu maestrul talent de a putea fraza și exprima în pozițiunii lămurite, bine stilizate și date cu un retuș poetic, au trebuit să se mulțumească numai cu dorința! În Paris, în Berlin, în Londra, în Viena, în toate orașele mari însă funcționează birouri tocmai ca să vină în ajutorul acestora. Are cine-va nevoie de un *discurs*, fie pentru un banchet, o nuntă, fie pentru înmormântarea cui-va? Nu stă mult pe gânduri; se adresează birourilor în chestiune și discursul se compune aci pentru o sumă oarecare, tot așa se procedează și cu *scrierile de amor*, *teasturile*, *epitafuri pentru morminte*, *apeluri*, *manifeste*, *versuri pentru ori-ce ocazie*, *traduceri*, etc.

La noi asemenea birouri n'au existat până azi. Lipsa lor era de toți resimțită. Nimeni nu avea curajul să se lanseze în asemenea întreprinderi. Iată însă că primim două circuli cari ni se anunță că în **strada Regală n-rul 9** s'a deschis un **Birou de corectură și de compozițiuni diverse**.

Cât privește *biroul de corectură*, nici nu e nevoie să mai insistăm. Știm cu toții ce oribil sunt azi corectate volumele, din pricină că fie-care se crede destoinic a corecta. Numai sârmanii ziariști, acei cari au pățimit de pe urma corecturilor infame ar putea spune ce valorează toți acei fanfaroni sau încăpățânați cari nu vor cu nici-un preț să înțeleagă că a corecta e o profesie grea, care cere abilitate și experiență multă. Autorii, dar, cari doresc ca volumele lor să fie bine corectate și logic punctuate, să se adreseze *Biroului de corecturi* din **strada Regală n-rul 9**, căci, numai încredințând operele lor unor oameni destoinici, profesioniști, cu cultură vor fi siguri că ele nu vor mai fi pline de erori de tipar și de înțeles, cum era până acum.

ADVOCATUL

ILIE IGHEL DELEANU

—108 CALEA MOȘILOR 108 BUCUREȘTI—

Se însărcinează cu pledarea proceselor înaintea ori cărei instanțe judecătorești din țară; cu facere de acte de notariat ca: acte dotale, testamente, acte de ipotecă etc; cu efectuare de împrumuturi la *Credite și Banca agricolă*.

Consultații și prin poștă.

BIBLIOGRAFIE

Unul din eminentii învățători d. Gr. Socolescu, dirigintele școlii din Slobozia—R-Sărat, a dat la lumină într'un draguț volum un roman de mare senzație „Vrăjitorul alb sau Conte de Ralzel care cuprinde multe și frumoase exemple.

UN TINER

absolvent a 4 clase gimnaziale, dorește a da o meditațiune de clasele primare sau de primele clase de liceu.

Pentru informații a se adresa Administrațiunei „Foaia Populară”, sub inițialele C. D.

Liceul Clasic și Real de Băeți

190 CALEA VICTORIEI 190

Directori } G. Arghirescu
Dr. Marcel Brandză

Internat - Semi-Internat - Externat - Cursuri după programul Statului - Certificate echivalente cu ale școlilor publice

PROSPECTE LA CERERE

MODE, COAFURE, COROANE

Doamna

E. BESLEGEANU

Născută BRIOL

BUCUREȘTI. 65 CALEA VICTORIEI, 65

Hotel Manu, (vis-à-vis de Episcopie)

Are onoare de a informa pe onor. clientela că s'a reîntors din Paris unde a vizitat cele mai principale case de mode, și de unde a adus diferite mode seson.

Primește ori-ce reparațiuni de pălării cu prețuri moderate.

Expediază în provincie, după comande telegrafice, pălării, coroane de flori și flori artificiale cu prețuri moderate.

Typografia
Tipografia
Fabrica de Cartonașe
Farmaceutice
ALBERT BAER
Fondat 1850
Casa proprie
Usina motrică
TELEFON
BUCUREȘTI
Strada Numa-Pompiliu 7
TELEGRAM
BAER-BUCUREȘTI

E. I. RESEL

BUCUREȘTI - STR. CAROL No. 14 -
MARE DEPOU DE MASINI DE CUSUT SI VELOCIPEDA

Mașini de Tricotat, Scris, Botonier, Culerarie, Plisat, Govrat, Colți Brodat etc.

Aparate de înseriat efecte militare

Atelier cu motor. - Se primește ori-ce fel de obiecte precum: Mașini, Bicyclete, etc., pentru reparat, reconstruit, Nichelat, Arămit, Emallat, cu cuptor sistematic și ori-ce lucrare dată la strung - Săbii se nichelează cu prețuri reduse. - Tot aci se primește plisse-Soleil, evantal, govrat și tăiat colți.

VÎNZARE ÎN RATE

STELIAN IONESCU

Inginer. Expert și Hotarnic înscris trib. Ilfov

Str. Cazărmei 31, pe lângă Palatul Justiției

Se însărcinează cu ridicări de planuri, parcelări, hotărnicii, expertise, măsurători, verificări, puneri în posesii, etc.

TIPOGRAFIA ZIARULUI

„Fóia Popúlară“

fondată în anul 1899

CU DOUĂ MAȘINI

și litere din cele mai renumite fabrici

Execută:

Tot felul de lucrări de lux

TESE DE LICENȚĂ ȘI DOCTORAT

Reviste și ziare. Cărți de vizită.

Bilete de logodne și cununii

AFIȘE, CIRCULĂRI, ETC.

PREȚURI EFTINE.

INGRIJIRE ÎN TIPAR

STR. ACADEMIEI 37, CAL. VICTORIEI 74

BUCUREȘTI

D-na D-r. Ermina Kaminski

SPECIALĂ DIN SPITALUL DIN
LONDRA ÎN BOALE DE FEMEI ȘI COPII

Dă consultațiuni pentru boalele de femeii atât obișnuite cât și secrete și pentru boalele de copii, Lunea, Vinerea și Duminica de la 12 la 2.

192 — CALEA MOȘILOR — 192

- Casele bisericeii Olari -

BIBLIOGRAFII

A apărut de sub tipar un elegant volum de nuvele și schițe, cu suggestivul titlu

DIN VIAȚĂ

în care colaboratorul nostru cunoscut, d. V. Gh. Gherasimescu at da la lumină o mare parte din scrierile sale.

Cum volumul nu costă de cât 1 leu, 50 coprinzând aproape 100 pagini, el este la îndemâna tuturor iubitorilor de literatură.

A apărut:

„DRĂGUTE“

Versuri și prosă de P. M. Răd.-Micșunesti

PREȚUL 1 LEU